

॥ वंदेमातरम् ॥

राष्ट्रीय भवनावली.

राष्ट्रीय स्त्री मंडण तरङ्गिणी

छपावी प्रसिद्ध करनार

अ. सौ. विजयागौरी कानुगा.

३. आडीआ, गालवाड-अमदावाद.

आवृत्ति १ वी.

प्रत २००.

१. "गद्यलेख" प्रिन्टींग प्रेसमां त्रीवेदी धर्मेरलाल भाबुडलाले
छाप्यां. ३. शुभामसीद सामे-अमदावाद.

संवत् १९७८

सन् १९२२

कीमत ०-१-० अंक आना.

૫૬. રાગ ગરબો.

- ૧ હરીજન સાચારે જે ઉરમાં હિમ્મત રાખે,
વિપતે વરચીરે કેદી દીન વચન નવ ભાખે; ૧.
જગનું સુખ દુઃખરે માધક મિથ્યા કરી બાણે,
તન ધન જાતારે અંતરમે શોક ન આણે; ૨.
પર ઉપકારીરે જન પ્રેમ નીમમાં પુરા,
દેહીક દુઃખમાંરે દાઝે નહી સાધુ શુરા; ૩.
હરીને સમરેરે નિત્ય અહોનિશ ઉમંગ ભરીયા,
સર્વ તણનેરે નટ નાગર વાલા કરીયા; ૪.
પ્રહ્લાનંદ કહેરે એવા હરીજનની બલીહારી,
મસ્તક જાતારે નવ મેલે ટેક વિચારી. ૫.

- ૨ જે હોય હિમ્મતરે નરને ઉરમાંહી ભારી;
દ્રઢતા જોધનેરે તેની મદદ કરે મોરારી. ૧.
બીક તણનેરે નિત્ય હિમ્મત સોતો બોલે;
મસ્તક માયારે સર્વે તૃણ જેવું તોલે. ૨.
કેસરી સીંહનેરે જેમ શંકા મીલે નહિ મનમે;
એકા એકીરે નીરલે થઇ વિચરે વનમે. ૩.
પાંદ છોટોરે મોટા મેગળને મારે;
હિમ્મત વિનાનોરે હાથી તે જોધને હારે. ૪.
પ્રાનંદ કહેરે એમ સમજે તે જન શુરા;
ની નાંખેરે શુર વચને ચુરે ચુરા. ૫.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૮૪૭ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ રાષ્ટ્રીય મન્નસાવા

વિષય ૬-૧૨૧

પદ. (રાગ હુમરી.)

- ૩ હસરો કોન સુખદાઈ શ્યામ બીના
 હસરો કોન સુખદાઈરે. હસરો
 ધીરજતા ધ્રુવકી ઉર ધારી,
 અચળ પદ દીયો આછરે;
 જુરે જખહી પકયો ગજકુ,
 બીનમે લીયો છોડાઈ રે હસરો ૧.
 પ્રલહાદકી અતિ પીડા પીછાની,
 પ્રગટ ભયે સ્થંભ માંઈ રે;
 હીરણ્યકશ્યપુ માર્યો હરીએ
 નૃસિંહ બેસ બનાઈ રે. હસરો. ૨.
 પાંડવકું લાખા ગ્રહ જારે,
 તાસુ લીને બચાઈ રે;
 પંચાલીકે ચીર પુરનકું,
 ધીર તણ આયે ધાઈ રે હસરો ૩.
 જ્યહાં જ્યહાં લીર પરે ભકતનકું,
 ત્યહાં ત્યહાં હોત સહાઈ રે;
 દયાનંદકા નાથ દયાળુ,
 ભજે ભાવ ઉર લાઈ રે. હસરો ૪.

“જય જય બોલો હિંદુસ્તાન”

- ૪ હર હર હર ! મહાદેવ પુકારો,
 અલ્લાહ અકબર રહેમાન;

હિન્દુ મોસલીમ એક થઇને,
 જ્ય જ્ય બોલો હિંદુસ્તાન.
 એક કુટુંબી ભાઈ આપણે,
 માતા ભારતના સંતાન;
 હિન્દુ પારસી મુસલમાનીન સૌ,
 જ્ય જ્ય બોલો હિંદુસ્તાન.
 મંદિરને મસ્જિદ બને છે,
 ઇશ્વર કેરાં એકજ ધામ;
 ભાઈ ભાઈમાં લેદ ન હોયે,
 જ્ય જ્ય બોલો હિંદુસ્તાન.
 એક નેકને એક ટેકથી,
 કરો એકતા કેરૂ પાન;
 રગ રગમાં સત્યાગ્રહ રેડી;
 જ્ય જ્ય બોલો હિંદુસ્તાન.
 ધમ ધમ ધરા ધ્રુજવો,
 ફરકાવો ઉંચા નિશાન;
 સ્વરાજ્યના ડંકા ગગડાવી,
 જ્ય જ્ય બોલો હિંદુસ્તાન.
 આત્મ યુદ્ધના આત્મ સૈનિકો,
 સ્થળ બળનું હરવા અભિમાન;
 ધસી જઈ તોપોની સામે,
 જ્ય જ્ય બોલો હિંદુસ્તાન.
 તરવારો બંદુક ભાલાથી,

(૫)

ઉંચા છે આત્માના સ્થાન;
શરીર પડે પણ અમર આત્મા,
જ્ય જ્ય જોલો હિંદુસ્તાન.
વિજય માળ લઈ સ્વર્ગ સુંદરી,
ટમ ટમી રહી કરવા સન્માન;
માતૃવેદીમાં પ્રાણ અપીને,
જ્ય જ્ય જોલો હિંદુસ્તાન.
૫ ગઝલ.

“તહીં આ શિર ઝુકે છે”

જ્યહાં નિજ સ્વાર્થના બંધો તૂટ્યા, જ્યાંહે ફકીરી છે;
સ્વીકારી સેવના જેણે, તહીં આ શિર ઝુકે છે.
ચહે જે સાચને દિલથી, મરે જે સાચને માટે;
અભય જે વીર સઘળે છે, તહીં આ શિર ઝુકે છે.
ગણેના ખોદ સત્તાનો, ગણે ના જે સ્તુતિ નિદા;
ઝુકે જે લોકના હિતે, તહીં આ શિર ઝુકે છે.
ભલુકી દીનના હુઃખે, જીગરમાં હોળીઓ જેને;
મથે એ લાહ્ય બૂઝવવા, તહીં આ શિર ઝુકે છે.
વિરોધીને વિપત્તિનાં, હજારો બંડની સામે;
સમરમાં કેસરી ગાળે, તહીં આ શીર ઝુકે છે.
પ્રજાને દેશની કીર્તિ, તણી જેને ખુમારી છે;
ઉજાળે જન્મ ભૂમિને, તહીં આ શિર ઝુકે છે.
ટકાવા ટેક સ્વાભિમાન, આપે આહુતી સહુની;
ખીરદ જે મર્દનું ધારે, તહીં આ શિર ઝુકે છે.

(૬)

ગણ્યું ઘર દેશને જોણું, કુટુંબી દેશીઓ માન્યા;
વહાવી પ્રેમની ધારા, તહીં આ શિર ઝુકે છે.
વિભુતિ દેશને ચરણે, ધરી નિષ્કામ ભાવેથી;
કરે કુરખાની જીવનની, તહીં આ શિર ઝુકે છે.

૬

ગઝલ.

“તમારી આત્મ શ્રદ્ધા તો.”

દિવાલો દૂર્ગની ફાટે, તમારા કેદખાનાની;
તૂટે જંજીર લોખંડી, તમારી આત્મ શ્રદ્ધા તો.
તમારા માર્ગમાં ઉભા, પહાડો એ ખસી જશે;
ખિયાં ખાં માર્ગ દુર્ઘ દેશે, તમારી આત્મ શ્રદ્ધા તો.
ઉતરવા સાત સાયર જો, તમારા પત્થરો તરશે;
વિના નૌકા સફર થાશે, તમારી આત્મ શ્રદ્ધા તો.
જવું આકાશમાં ધારો, નવાયુ—યાન પાસે છે;
વિના પાંખે ઉડી જશે, તમારી આત્મ શ્રદ્ધા તો.
જીગરની બાળ હુઠથી તો, વિઠોબા દૂધ પીએછે;
પ્રકટતાં પત્થરે પ્રભુજી, તમારી આત્મ શ્રદ્ધા તો.
પ્રભુ પ્રહલાદને માટે, વસેલો લોહના થંભે,
સદા સાનિધ્યમાં રહેશે, તમારી આત્મ શ્રદ્ધા તો.
ઉભી રહી હાથ યે જોડી, વિજય દેવી વરમાળ;
તમારે કંઠ આરોપે, તમારી આત્મ શ્રદ્ધા તો.

૭

કબાલી.

“અમારી ફજાને માટે.”

ડરીશું નહિ અમે કોથી, અમારી ફર્જને માટે,
 ઝુઝીશું ખસ અમે સૌએ, " " "
 નથી જીવન તાણી આશા, નથી મરવા થકી ડરતાં,
 અડગ અખ હામ ભીડી છે, અમારી ફર્જને માટે.
 નથી ધન માલની વાંચ્છા, નથી દરકાર દુનિયાની,
 સગાંના સ્નેહને ભૂલશું, અમારી ફર્જને માટે.
 અમારાં જ્ઞાન છે શુચિ, અમારાં કાર્ય શુદ્ધ છે,
 ઉરે પણ ધ્યાન ન્યાડું છે, અમારી ફર્જને માટે.
 ભલે દુનિયા હસે અમને, નથી પરવા અમોને તે,
 નથી ઐશ્વર્યની ઇચ્છા, અમારી ફર્જને માટે.
 સહીશું તાઢને તડકા, સહીશું સુખને દુઃખો;
 છતાં એ જાપને જપશું, અમારી ફર્જને માટે.
 ફરીશું જંગલે જંગલ, રખડશું રાત વેરાને;
 પરંતુ ધ્યાન નહિ છૂટે, અમારી ફર્જને માટે.
 નીજાનંદે સદા ફરીશું, નીજાનંદે સદા ઠરીશું;
 છતાં નિત્યે ખડા રહીશું, અમારી ફર્જને માટે.

ગઝલ.

હવે તો વાપરો ખાદી.

ફકીરો દેશના વેલા, હવે તો વાપરો ખાદી,
 ખરફ સમ ઉજળી ધોળી, હવે તો વાપરો ખાદી. ૧
 ખનેલી હિંદના રૂથી, કરેલી હાથ સુતરથી,
 વણેલી હિંદી વણકરથી, હવે તો વાપરો ખાદી. ૨

તમારા ખેતરોનું રૂ, તમારા હાથે કાંતેલું,
 વણાવી વણકરો પાસે, હવે તો વાપરો ખાદી. ૩
 પ્રભુના દેવ મંદીરમાં, લગ્નનાં ભવ્ય મંડપમાં,
 સ્વયંસેવક તણા દળમાં, હવે તો વાપરો ખાદી. ૪
 હવે કોન્ટ્રેસ મંડપમાં, હવે મિટિંગ મીજલસમાં,
 પ્રજાના ભવ્ય સરઘસમાં, હવે તો વાપરો ખાદી. ૫
 થવાને દેશની શુદ્ધી, થવાને આત્મની શુદ્ધી,
 થવાને લક્ષ્મીની શુદ્ધી, હવે તો વાપરો ખાદી. ૬
 લગનમાં ચુંદડી કાજે, મરણમાં ખાંપણો કાજે,
 કબર માંહી કફન કાજે, હવે તો વાપરો ખાદી. ૭
 હવે તો વાપરો ખાદી, હવે તો વાપરો ખાદી,
 ગરીબડા દેશની ખાતર, હવે તો વાપરો ખાદી. ૮

શ્રીમંત અને ગરીબ,

૯

રાખ ગણલ.

તમે શ્રીમંત મસ્તો, ગરીબ મસ્તાન છે છુરી;
 તમે મન મોજને આણો, ગરીબની મોજ છે છુરી.
 તમારે સહાય સુખ લક્ષ્મી, અમારે આ વફા છુરી;
 રીખાતાંની ખરી સુખદા, કરે દુઃખને સફા છુરી.
 દીનો દાનો તણ પરવા, સ્વની કતલે ધરે છુરી;
 અગર જરદારની કતલે, થવા જરદાર આ છુરી.
 નમે છુપા લુટારાતો, અમે બહોર લઇ છુરી;
 કહો બદમાસના અમને લીધી બદ હાલથી છુરી.

✓ ષ્ટ્રીશની બહાદુરી.

રાગ જગૈ જનુનીજયારે.

- ઓ બહાદુર ષ્ટ્રીશ હવે તું કરને તારો ખ્યાલ
પૂર્વે તમારી કેવી સ્થિતી, હાલ હતા તે બેહાલ ૧
- વેપારી થઇને આવ્યા, હિન્દમાં તમે તો ફાવ્યા
મસકાથી કંઈને ફસાવ્યારે તું કરને તારો ખ્યાલ
ઇસ્ત ઇન્ડીયા કંપની આવી, લીધા સહિને લલચાવી ૨
- એ પાપતણી તમ ચાવી તું કરને તારો ખ્યાલ
હૃદયમાં રાખી છુરી, દાનત તમારી ખુરી
આવૃત્તિ તમારી અસુરીરે, તું કરને તારો ખ્યાલ. ૪
- હતા હિન્દતણા ભુપાળો, તેમાં કીધો ગાઢાળો
એ શું તમારો ચાળોરે તું કરને તારો ખ્યાલ ૫
- એક બીજને લડાવી રાજ્ય તેં લીધાં પડાવી
ત્યાં બુદ્ધ તમારી અડાવીરે, તું કરને તારો ખ્યાલ ૬
- દેશી રાજા જે સારા તે હવે થયા નહારા
બનાવ્યા છે બીચારારે, તું કરને તારો ખ્યાલ. ૭
- કંઈ કંઈને લાંચો આપી, પોતાના દીધા સ્થાપી
દાનત તમારી પાપીરે, તું કરને તારો ખ્યાલ ૮
- હિન્દથી પાપજ થાતાં, તેથી રહ્યા મદમાતા
શું ભૂલ તમે ના ખાતારે તું કરને તારો ખ્યાલ ૯
- ઇશ્વરનો ઉપકાર માનો, ભારત તમારે જાણોરે
લોક કાળા ગોરામાં ન આણોરે, તું કરને તારો ખ્યાલ ૧૦
- તમ બુદ્ધિની બલીહારી, વાકેફ સૌ નરનારી
મનુ કે' સત્તાની અધારીરે તું કરને તારો ખ્યાલ ૧૧

રાક્ષસી ફટકો.

રાગ ખુનીજીગદકો પ્રીતેહું બસ બમમે તોરે ચાર.

જાગો જનુની જાચારે ઓ હિન્દુ મુસલમાન
આશી કશા થઇ તારીરે-હાં હાંરે હિન્દુસ્થાન
પંજબમાં એ આવ્યો ડાયર ત્યાં તો ફાવ્યો
મારશ્યલો મધ્યાંચારે-હાં હાંરે હિન્દુસ્થાન—૧
કંઇ માત લગીની જ્ઞાતા-દુઃખી અતિ થાતા
દુઃખો ક્યાં સમાતારે-હાં હાંરે હિન્દુસ્થાન—૨
કંઇ રંકને રખડાવ્યા-કંઇ કંઇને પેટ ચલાવ્યા
ચગડાળે શું ચડાવ્યારે-હાં હાંરે હિન્દુસ્થાન—૩
શું સ્વાદ તણા છે ચસકા-મોડરેટ કરે છે મસકા
અંતે પડે છે ફટકારે-હાં હાંરે હિન્દુસ્થાન—૪
નિર્લજ દ્રષ્ટિ બ્યાં છુટી-બહેનોની લાજે છુટી
આશા કદી નવ ખુટીરે-હાં હાંરે હિન્દુસ્થાન—૫
સુણો મુતેલા સિંહો-વીર વીર હવે શું બહીઓ
પડે છે કારખી કંઇ વીસેરે-હાં હાંરે હિન્દુસ્થાન—૬
સોળ ઐસ શુ ચલાવ્યા-ફટકા મારી ઢોડાવ્યા
સલામીમાં સપડાવ્યારે-હાં હાંરે હિન્દુસ્થાન—૭
આવી પડી છે આફત-ખટકે રક્ષ્ય ખીલાફત
શ્યામ રાખો સૌ સલામતરે-હાં હાંરે હિન્દુસ્થાન—૮
શું દુઃખ રહ્યો છે સાંખી-કશા માટે ક્યો સૌ નાખી
અધર્મની આ ઝાખીરે-હાં હાંરે હિન્દુસ્થાન—૧૦
સત્ય ન્યાયનો વિજય છે-દ્રેષ ધખ્યામિ તે ક્ષય છે
મનુ કે' પાપનો પ્રલય છે-હાં હાંરે હિન્દુસ્થાન—૧૧

ભારત વકીલોને બેટ.

રાજ સવૈયા.

ધર્મ ન્યાય નિતીને ભુલી, શીખ્યા કોરટના કાયદા
 ભલે ભાઈ શીખ્યા કાયદા પણ, જતાવો દેશ તણા કાયદા
 ભારતના કૌ ભૂત તમારા, બંનેને લડાવો છો
 પેટ તમારે ભરવા કળે, કાયદા તમે અડાવો છો
 જુઠી સરકાર જુઠા કાયદા, જુઠા ન્યાય જણાવે છે
 જે કાયદાથી શિક્ષા થાયે, તે કાયદામાં ભેદ દેખાયે છે
 એકજ કાયદો મારે કોઇને, એજ કાયદો અન્યને બચાવે છે
 મરજી માફક કાયદા ચાલે શિક્ષા તો ફરમાવે છે
 અંધ બીચારા અસીલ તમારા મોહ તે પર રાખો થોડો
 હિન્દને ચઢાતા હોતો તમેતો, વકીલાતો આજે છોડો
 શું તમે તો ન્યાય અપાયો, શું વજો છો મૂખ થકી
 દેશ તણી કાંઈએ પોક્કરે, ન્યાય હવે બીજકુલ નથી
 ભલે ભણીને ડીગરી મેળવી કોરટમાં જુન્શી લીધી
 બેરીસ્ટર પણ ભલે થયો તો ન્યાયની વાતો શું કીધી
 એક બીજના પેલા ખાખા, કરાવ્યા કોરટમાં દાવા
 ફી તમારી ભંડાર જેવી, કોરટમાં તો લઈ જવા
 ફાંફાં મરાવો આપ અસીલને, પક્ષ અનેક ઠરાવો તો
 અસીલ નીરાશ થઈ જાએ, હવે આવતે ઠરાવે આવો તો
 વળી કોરટમાં હાર્યો તોયે, ઉપલી નીચલી કરાવો છો
 મોટી મોટી કોરટ લડાવી, દંભ વ્યર્થ ખતલાવો છો
 હારે ત્યાંથી પૈસા જાયે, નવે સરથી નવીજ વાત
 ગરીબ અસીલ જે નવ માને તો, મારે ઇંગ્લીશ જુટની લાત

હાથ કરીને ચાલ્યો જાયે, પૈસા ગયા તો કુટે પેટ
 ધરમાં પાછની કીંમત કર તો, કોથળી જરે ઠંઠા ઠંઠ
 ગાંડા જેવા ધરમાં ફરના, હાથ મહારા તો પૈસાજ ગયા
 રહીરહીને દા'ડા કાઢે, હાથ વકીલ ક્યાંથીજ મળ્યા
 ઔરો છોકરાં રડતાં અસીલ આઠે પીછાડી
 ધુતારો એ વકીલ મળ્યો તે, પાસે નવ રહી કોડી
 પેટે પાટા બાંધીને પૈ, લેગી કરી છે ગરીબ લોક
 કીંમત ક્યાં છે વકીલ ભઈને, મેલે તો શું મારે પોક
 હાથ તમારી જી'દગી આવી, લોકના લોહી પીવાને
 ધૈર દરબારની માહિ, જવાબ લેશે તે શું જાણે
 ધ્યાન પશુ પશુ પેટ ભરે છે, તે પશુ રાખે ખુમારી
 દુકડો ખાઈને દિવસ કા'ડે ધન્ય તેની બલીહારિ
 ઘોળો નહીને ધાડજ પાડો, દાજયા ઉપર દિધો ઠામ
 ન્યાયની આશા મોટી આપી, કરવાં આવાં કુડાં કામ
 મોજ મજાને મોટર ગાડી, લેયા ભટ રઉ રાખો છો
 ઘાટી દાસી કદમ આગળ તે દામોથી સ્વાદ ચાખો છો
 પારકે પૈસે પરમાનંદ થઇ ધન્ય તમારિ વકીલાતો
 ક્ષમા માગે મનુ તમારો પશુ કહવું વચન હું તો પાતો.

(૫)

દેશને માટે નિઠરતા.

ગઝલમાં

- ગુલામી કાયદા સામે, હુમાન સત્યનો ટંકાર
લીધું ગાન્ડીવ અરબુનનું, ધ્રુજે ધરતી તે થરથરકાર ૧
- તમારા હોય ગુલામો ગુલામી હાજી હા કરશે
ગુલામી બેડીને લાજીમ, ભલેને જેલમાં રહેશે. ૨
- તમારી અંધ સત્તાથી, ભલેને નાખજો વહેરી
હુમારી હિન્દને માટે નથી કંઈ ચુડીઓ પહેરી. ૩
- ખીલે જે બાયલા છે તે ખરેખર, દુખથી ત્રાસે
ખરા સંતાન ભારતના, કદી પ્રાણાન્તે નવ નાસે ૪
- જનેતાની કુખે જન્મિ, અમે તો ન્યાય માગીશું
અરે સ્વરાજ્યને સાર અમે સૌ સુખ ત્યાગીશું ૫
- હુમારા દેશને માટે, સદા દિલભર રહી હોળી
થતા અન્યાય દર્ખીને, લઈશું દુઃખ સૌ બહોરી ૬
- ખીલાફત ધર્મના ખીલા, તમેએ નાખી છે આફત
તમેએ દીલ દુભાવીને, કરી છે મોજની બફત. ૭
- અરે આ દુઃખ નાખીને તમે તો દીલ દુભાવો છો
ખરે પંજખના પાપો, તમે તો શું ભુલાવો છો. ૮
- બુલમ અન્યાયની રૂએ, ધુરંકતા કહાડશે ડાળા
અડગ ઉભા અમે રહીશું, છુટે જ્યાં તોપના ગોળા ૯
- હુમારી હિંમતે સઘળા, ખડા રહીશું અમે અચુક
તમારી સત્તાના બુલ્હે, છુટે જો કદી બંદુક. ૧૦
- હુમારા દેશનું લોહી, ઉઠાળા મારે રોમેરોમ
ભલી ભારતને માટે, કરીશું પ્રેમથી યાહોમ. ૧૧

પરીશુ' કે મરીશુ' તો, ભલે ફાંસી કદિ ચડશું	
ભલેને જેલમાં રાખે, પરંતુ સત્યથી લડશું	૧૨
કદી ખંજરથી પટકો, ભલેને આ'ય તે કરશે	
અસહકારી વિરાથી, ન કેમ દિલથી ડરશે	૧૩
અહિંસા ધર્મની સાથે, પ્રતી પાલન તો કરશું	
સદા ધૈર્ય જાણીને, અહિંસા પાળીને મરશું	૧૪
ઉઠો વિરો હવે આવો, તમારા દેશને માટે	
ન સુવો સોડ તાણીને, મરુ કે' સત્યને સારે.	૧૫

કર્તવ્યના મેદાનમાં

(ગઝલ.)

હઝારો ધા સરીસ્પર આહ! ભલેને આજથી પડતા
 ઉરાડે તોપને ગાળે અમેહે તોયે નથી ડરતા
 ધરી છે ધારણા મનમાં કરીશું છંદગી સાટે
 મરીને માર્ગ મુકીશું અનુજો ધુમવા મારે
 દુઃખી અમ માત દેખીને ઘટે શું ધોરવું અમને?
 ભૂખી અમ માત જાણીને મુજે શું એરવું અમને?
 પડે પોકાર આંગણમાં સુણી શું હાય હસવાના?
 કમર કમળી મુકી હણ્યે અમેહે શુ વાત કરવાના?
 અરે એતો સમય પડે પડ્યો આ અંકની પાછળ
 અમારે હાલ તો વધવું રહ્યું છે સર્વની આજણ
 ફરી ભારત તણું આજે મહાશૂરતા મંડળે
 નહિ અન્યાય ઝાળે હા કદી કોથીય સહેવાયે
 હાતી મન હોંસ તો ઝાઝી કરીશું આજે મૈત્રી
 રીઝાવી રાજને લેશું હસીને અપશ જો તે

તથાપિ હાય ! એ આશા પડીછે કુળની માંહી
 કૃતઘ્ની સાથ મૈત્રીને ટકેલી દીડીછે ક્યાંહી ?
 ભલે અમ દ્રોણ કૃપ દાદા બતાવે પક્ષ કૌરવનો
 ભૂંડા આ પેટને માટે કરે ક્ષય આત્મગૌરવનો
 તથાપિ એમને હૈયે દીસેછે હાઝ ભારતની
 ગમે તે પક્ષમાં રહીને ઇચ્છા એ જય પાંડવની
 હવે તો વીર અમ આજે અમહારું વૃત્ત આચરશું
 અમહારા દેશને માટે સૌ સુખચેન ત્યાગીશું
 કરી યાહોમ પડી મેદાન વીરોના કર્મ આચરશું
 રાજ સંયમના શસ્ત્રો અરિદળ દૂર હાંકીયું
 અમેને છે અચળ શ્રદ્ધા અમારા સત્યના ઉપર
 અમેને છે અચળ ભક્તિ અમારી માતના ઉપર
 રીખાતી માતની ચીસો સહાતી ના હવે અમથી
 થશે શું આગળે આમાં કહેવાનું નહિ કોથી
 દીડું સહોદ્રના સામે પડ્યું કૌરવ દળ ક્યાંથી
 રૂઢન એ હાય હૈયાની ચુકે ના ચોંટ એની કો.
